

# Statenvoorstel nr. PS26-000259

---

Datum	GS-kenmerk	Inlichtingen bij	Gedeputeerde
01.07.2026	2026-014071	B. Deuten BJ.Deuten@overijssel.nl +31384998227	T.A. de Bree

---

Aan Provinciale Staten

## **Onderwerp**

Monitor 2026-I

## **Bijlagen**

- I. Ontwerpbesluit
- II. Budgettaire gevolgen 8e PS-begrotingswijziging van de begroting 2026
- III. Budgettaire gevolgen 106e GS-begrotingswijziging van de begroting 2026
- IV. Overzicht oranje en rode kleurscores
- V. Overzicht reserves, voorzieningen en doeluitkeringen
- VI. Overzicht onderhandse grondverkopen
- VII. Rapportage monitoring maatregelpakketten landelijk gebied

---

## *Samenvatting van het voorgestelde besluit*

Wij bieden u de Monitor 2026-I aan, met de daarbij behorende 8e (PS) en 106e (GS) wijziging van de Begroting 2026. In deze voorgangsrapportage informeren wij u over de uitvoering van de Begroting 2026.

De Monitor 2026-I is een rapportage op afwijkingen. Iedere prestatie is voorzien van een inhoudelijke en financiële kleurscore. Oranje en rode kleurscores lichten we toe.

Wij stellen u voor om de Monitor 2026-I, inclusief de begrotingswijzigingen, vast te stellen.

---

## *Inleiding en probleemstelling*

De Monitor 2026-I is een rapportage over de voortgang van de uitvoering van de Begroting 2026. De peildatum van deze Monitor is 13 april 2026.

U vindt de Monitor 2026-I vanaf 22 mei 2026 via deze website: [Monitor 2026-I](#).

## *Participatie samenleving*

Het opstellen van de Monitor vraagt geen input van inwoners, organisaties of andere overheden. De Monitor 2026-I is openbaar te raadplegen.

## *Overwegingen, dilemma's en risico's*

### **1. Kleurscores**

In de Monitor duiden we de inhoudelijke en financiële voortgang van de prestaties uit de Begroting 2026 via kleurscores.

De inhoudelijke kleurscores laten zien of we de acties uit de Begroting 2026 naar verwachting volledig (groen), deels (oranje) of niet (rood) realiseren.

De financiële kleurscore geeft aan in welke mate we verwachten dat we het budget besteden: 75-100% van het budget (groen), minder dan 75% van het budget (oranje), of meer dan 100% van het budget (rood).

De Monitor 2026-I laat het volgende beeld zien voor de 114 prestaties uit de Begroting 2026:

	Groen	Oranje	Rood
Inhoudelijk	99	14	1
Financiën	97	10	7

De kleurscores komen in grote mate overeen met de kleurscores afgegeven bij de eerste Monitor van de voorgaande jaren. Alleen het aantal prestaties met de financiële kleurscore Rood ligt wat hoger.

Een totaalbeeld van de kleurscores is te vinden op [De staat van Overijssel](#), onderdeel Monitor 2026-I (ook te bereiken via de link aan het begin van dit Statenvoorstel). Via de knop "Prestaties" rechtsboven kunt u vervolgens snel selecteren op bijvoorbeeld oranje of rode prestaties.

Daarnaast is in bijlage IV bij dit Statenvoorstel een overzicht opgenomen van de prestaties met een oranje of rode kleurscore, inclusief de toelichtingen zoals opgenomen in de Monitor 2026-I.

## 2. Begrotingswijzigingen

Via de Monitor stellen we de begroting bij op basis van tussentijdse ontwikkelingen. Deze begrotingswijzigingen leggen we ter goedkeuring aan u voor.

Dit Statenvoorstel bevat daarnaast ook begrotingswijzigingen die onder de bevoegdheid van Gedeputeerde Staten vallen. Deze wijzigingen leggen we ter autorisatie aan u voor.

Voor 2026 leiden de begrotingswijzigingen tot een verhoging van de begrote lasten met € 27,1 miljoen en een verhoging van de begrote baten met € 27,9 miljoen, wat resulteert in een positief saldo van € 0,8 miljoen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de voorgestelde wijzigingen voor de jaarschijf 2026, uitgesplitst naar PS- en GS-wijzigingen, onderverdeeld naar de bijbehorende dekkingsbronnen. In de financiële toelichting bij de prestaties in de Monitor 2026-I worden alle individuele begrotingswijzigingen verder toegelicht.

<b>Begrotingswijzigingen Monitor 2026-I</b>				
<i>Bedragen in miljoenen euro's, jaarschijf 2026</i>				
		<b>Lasten</b>	<b>Baten</b>	<b>Saldo</b>
<b>Provinciale Staten</b>				
Budgetten met dekking uit algemene middelen (Algemene Reserve)	A	1,7	2,5	0,8
Budgetten met dekking uit reserves	B	2,4	2,4	0,0
Overheveling budgetten tussen reserves	C	19,5	19,5	0,0
Overheveling budgetten tussen prestaties	D	0,6	0,6	0,0
<b>Gedeputeerde Staten</b>				
Budgetten met dekking uit Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel	E	20,9	20,9	0,0
Budgetten met dekking uit Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland	F	-15,6	-15,6	0,0
Budgetten met dekking uit doel- en specifieke uitkeringen	G	-3,5	-3,5	0,0
Budgetten met dekking uit bijdragen van derden	H	1,1	1,1	0,0
<b>Totaal begrotingswijzigingen</b>		<b>27,1</b>	<b>27,9</b>	<b>0,8</b>

Hieronder lichten we deze posten (A t/m H) toe. De focus licht hierbij op begrotingswijzigingen vanaf € 1 miljoen.

### **A – Begrotingswijzigingen m.b.t. budgetten met dekking uit algemene middelen (PS-bevoegdheid)**

Onder categorie A vallen de begrotingswijzigingen die rechtstreeks invloed hebben op het begrotingssaldo (de Algemene Reserve). Het positieve saldo van in totaal € 0,8 miljoen over 2026 voegen we toe aan de Algemene Reserve. De belangrijkste posten staan hieronder.

#### *Emissierechten "Hernieuwbare brandstofeenheden" (HBE's)*

Vanuit onze OV-concessies verwachten we in 2026 € 1,8 miljoen ontvangsten m.b.t. emissierechten HBE (hernieuwbare brandstofeenheden). We ramen deze € 1,8 miljoen (budgettair neutraal) bij de lasten (de uitgaven vanuit deze ontvangsten) en de baten (de ontvangsten). Meer informatie vindt u bij prestatie 4.2.3 in de Monitor en in de brief "Omgang met uit de Openbaar Vervoer concessies verkregen Hernieuwbare brandstofeenheden (HBE's)" (D2023-11-004538).

#### *Rentebaten BNG Bank*

We begroten over 2026 € 0,7 miljoen aan rentebaten over een in het verleden verstrekte lening aan de BNG Bank. De BNG Bank heeft jaarlijks het recht om de lening af te lossen. We ramen de rentebaten over de lening daarom pas als duidelijk is dat de BNG Bank deze lening niet aflost. Begin mei 2026 heeft de BNG Bank aangegeven de lening dit jaar niet af te lossen.

### **B – Begrotingswijzigingen m.b.t. budgetten met dekking uit reserves (PS-bevoegdheid)**

Onder categorie B vallen de begrotingswijzigingen die we verrekenen met reserves. Een hogere onttrekking uit de reserves betekent dat we budget toevoegen aan de begroting. Een lagere onttrekking uit de reserves betekent dat we budget verlagen in de begroting.

#### *Hogere onttrekkingen uit reserves*

- € 1,7 miljoen uit reserve Sporen en Wegen. Zie prestatie 4.2.7. Betreft inzet middelen voor elektrificatie spoortraject Almelo – Mariënborg.
- € 1,2 miljoen uit reserve Zoetwater Oost Nederland. Zie prestatie 1.2.2. Betreft inzet subsidies voor stimuleringsmaatregelen landbouw (zoetwatervoorziening klimaatbestendiger maken).
- € 0,9 miljoen uit reserve Waterwegen (Kanaal Almelo de Haandrik). Zie prestatie 4.7.4. Betreft inzet middelen voor uitvoeringskosten schadedossier Kanaal Almelo de Haandrik.
- € 0,8 miljoen uit reserve Europese Programma's. Zie prestatie 5.3.4. Betreft jaarlijkse verdeling van benodigde middelen over de jaarschijven. Ook de jaarschijven vanaf 2027 wijzigen.

#### *Lagere onttrekkingen uit reserves*

- € 1,3 miljoen uit reserve Sporen en Wegen. Zie prestatie 4.2.4. Betreft het aanpassen van de raming aan het door ProRail opgegeven uitgavenpatroon van elektrificatie spoortraject Zutphen – Hengelo. De uitgaven 2026 schuiven door naar 2027.
- € 1,0 miljoen uit reserve Bodembescherming. Zie prestatie 2.2.1. Betreft inzet Spukontvangsten van het Rijk voor beheersing en monitoring van zgn. historische spoedlocaties, waardoor inzet vanuit de reserve Bodembescherming niet nodig is.

### **C – Begrotingswijzigingen m.b.t. overheveling budgetten tussen reserves (PS-bevoegdheid)**

Onder categorie C vallen de begrotingswijzigingen die zich rechtstreeks tussen reserves afspelen.

#### *Programma Borging Informatievoorziening 2026-2028*

Op 1 april 2026 heeft u ingestemd met het Programma Borging Informatievoorziening 2026-2028. Dit programma richt zich op het versterken en structureel borgen van de informatievoorziening, zodat deze beter aansluit bij actuele ontwikkelingen, wettelijke kaders en toekomstige opgaven. U heeft hiervoor € 11,0 miljoen beschikbaar gesteld. We stellen daarom nu voor om de € 11,0 miljoen over te hevelen van de Algemene Reserve Kwaliteit van Overijssel (AKvO) naar de Reserve Uitvoering Kwaliteit van Overijssel (UKvO).

Meer informatie vindt u bij kerntaak Overhead, Financiering en Dekkingsmiddelen.

#### *Extra treinstellen voor de concessie Zwolle - Enschede*

Bij deze monitor actualiseren we de ramingen 2026 m.b.t. de extra treinstellen voor traject Zwolle – Enschede op basis van de verleende subsidiebeschikking. Dit leidt tot een overboeking vanuit de reserve Publieke Mobiliteit naar de Algemene Financieringsreserve van € 4,6 miljoen. Meer informatie vindt u bij prestatie 4.2.3 en het statenvoorstel "Extra treinmaterieel Zwolle-Enschede" (PS25-001334).

#### *Pilot toekomstbestendige bedrijventerreinen*

In de Statenbrief Pilot Toekomstbestendige bedrijventerreinen (kenmerk D2026-04-006388) hebben wij aangegeven dat we via onze verbonden partij Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO) willen investeren in bedrijventerreinen in onze provincie. Wij krijgen daarbij cofinanciering van het ministerie van EZK. Wij stellen daarom voor om € 2,2 miljoen over te hevelen van de UKvO naar de Algemene

Financieringsreserve (afdekking agiostorting HMO). Ook storten we de ontvangen 1e tranche van € 0,7 miljoen van het ministerie van EZK in de Algemene Financieringsreserve. Meer informatie vindt u bij kerntaak Overhead, Financiering en Dekkingsmiddelen, bij prestatie 5.1.2 en in de bovengenoemde brief.

#### *Klimaatadaptieve, natuurinclusieve, circulaire infrastructuur*

U heeft in het coalitieakkoord de ambitie uitgesproken het beheer en onderhoud van de provinciale infrastructuur meer klimaatadaptief, natuurinclusief en circulair uit te willen voeren. Hiervoor heeft u € 2 miljoen gereserveerd waarvan al € 0,5 miljoen beschikbaar is gesteld.

Door middel van verscheidene onderzoeksinitiatieven willen we nu verder concreet invulling geven aan bovenstaande ambitie via de Uitvoeringsagenda 'klimaatadaptieve, natuurinclusieve en circulaire infrastructuur (KANCI) voor Overijssel'. We vragen u om hiervoor de resterende € 1,5 miljoen beschikbaar te stellen. Wij stellen u daarom voor om € 1,5 miljoen over te hevelen vanuit de Algemene Reserve Kwaliteit van Overijssel (AKvO) naar de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (UKvO). Meer informatie vindt u bij prestatie 4.7.1.

### **D – Begrotingswijzigingen m.b.t. overheveling budgetten tussen prestaties (PS-bevoegdheid)**

Onder categorie D vallen de begrotingswijziging waarbij sprake is van een overheveling van budgetten tussen prestaties. Dit is budgettair neutraal.

#### *Herrubricering SPUK decentraal spoor*

Bij de decentralisatie van een aantal spoordiensten is afgesproken dat de minister van I&W een bijdrage levert ten behoeve van de dekking van het exploitatie- of beheertekort van de betreffende decentrale spoordiensten. Deze rijksbijdrage wordt in 2026 een decentralisatie-uitkering (DU) in plaats van een specifieke uitkering (SPUK). Hierdoor verplaatsen deze baten van € 13,8 miljoen van kerntaak 4 (prestatie 4.2.3) naar kerntaak 'Overhead, financiering en dekkingsmiddelen'.

#### *Overige overhevelingen tussen prestaties*

- Overheveling incidenteel budget casco beleid landschap: van prestatie 3.1.2 naar 3.2.1 (€ 0,1 miljoen)
- Herverdeling UVP budget mobiliteit: van prestatie 4.3.1 (€ 1,7 miljoen) en 4.4.2 (€ 0,2 miljoen) naar 4.5.1 (€ 0,7 miljoen), 4.5.2 (€ 0,1 miljoen) en 4.6.10 (€ 1,1 miljoen)
- Marktconforme huur museum De Fundatie: op prestatie 6.2.1 verhogen we de huuropbrengst met € 0,1 miljoen. Met hetzelfde bedrag verhogen we de subsidie aan de Fundatie (prestatie 10 bedrijfsvoering).

Meer informatie vindt u bij de betreffende prestaties.

### **E – Begrotingswijzigingen m.b.t. budgetten uit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (GS-bevoegdheid)**

Hieronder vindt u het overzicht van de prestaties waarbij de budgetten gemuteerd zijn vanuit de Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel (UKvO), voor zover groter dan € 0,1 miljoen.

<b>Prestatie</b>	<b>x € 1 mln</b>
1.2.3 Werken aan voldoende schone drinkwaterbronnen nu en in de toekomst	-0,3
1.3.3 Investeren in de woningmarkt	15,0
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 20250	0,5
2.3.4 Uitvoering windbeleid	1,3
3.3.4 Faunabeheer	-0,3
3.5.6 Toekomst voor ons platteland (TVoP)	-0,5
4.1.5 Mobiliteitshubs	-0,4
4.5.1 Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	-0,2
4.7.1 Beheer provinciale infrastructuur	0,2
5.1.2 Bevorderen van een attractief Overijssels vestigingsklimaat voor ondernemers	1,0
5.1.3 Ontwikkelen van een toekomstgerichte economie	0,5
5.2.2 Festivals en evenementen	0,3
7.1.3 Integere overheid en aanpak ondermijning	0,3
10.00 Bedrijfsvoering, Programma Borging Informatievoorziening 2026-2028	3,5
<b>Totaal</b>	<b>20,9</b>

*Toelichting prestatie 1.3.3 (€ 15 miljoen):* bij de Perspectiefnota 2025 is € 15 miljoen extra beschikbaar gesteld voor versnelling woningbouw (€ 10 miljoen) en zorggeschikte woningen (€ 5 miljoen). In het statenvoorstel 'Extra investeringsimpuls wonen 2025' (PS25-000810) is dit verder uitgewerkt en heeft u deze middelen beschikbaar gesteld. Bij deze monitor ramen we de bedragen in jaarschijf 2026 om de bestaande subsidieregelingen op te hogen. Op basis van de huidige aanvragen van de betreffende subsidieregelingen verwachten we dat we de volledige € 15 miljoen in 2026 uitgeven.

*Toelichting prestatie 10 Bedrijfsvoering (€ 3,5 miljoen):* u heeft € 11,0 miljoen beschikbaar gesteld voor het Programma Borging Informatievoorziening 2026-2028. Zie ook hiervoor onder categorie C. We verdelen deze € 11,0 miljoen als volgt: € 3,5 miljoen in 2026, € 4,0 miljoen in 2027 en € 3,5 miljoen in 2028.

#### **F – Begrotingswijzigingen m.b.t. budgetten uit de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland (GS-bevoegdheid)**

Door de lagere besteding (met name door langere ruimtelijke processen) en ontvangen subsidies wordt de onttrekking van de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland teruggebracht. Voor 2026 ramen we prestatie 3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland daarom af met € 15,6 miljoen. Hierdoor hoeven we ook € 15,6 miljoen minder te onttrekken uit de Uitvoeringsreserve Natuurnetwerk Nederland. Meer informatie vindt u bij prestatie 3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland.

#### **G – Begrotingswijzigingen m.b.t. budgetten uit doel- en specifieke uitkeringen (GS-bevoegdheid)**

Per saldo ramen we voor de jaarschijf 2026 € 3,5 miljoen af op diverse prestaties die we dekken vanuit de doel- en specifieke uitkeringen van het Rijk. Het gaat daarbij om de volgende prestaties:

<b>Prestatie</b>	<b>x € 1 mln</b>
1.3.1 Ontwikkelen en uitvoeren woonagenda's	0,2
1.4.1 Werken aan een klimaat adaptieve inrichting in 2050	-0,3
2.1.1 Beleidsontwikkeling en kaderstelling milieu en gezondheid	0,0
2.2.1 Sanering en beheersing (asbest) verontreinigde bodemlocaties	9,7
3.5.1 Realisatie Natuurnetwerk Nederland	4,0
3.5.2 Veenweidestrategie Noordwest Overijssel	-2,0
3.5.6 Toekomst voor ons platteland (TVoP)	-20,6
4.1.3 Slim inzetten van duurzame systemen en netwerken	1,0
4.2.3 Concessie- en contractmanagement van bus en trein	2,1
5.1.2 Bevorderen van een attractief Overijssels vestigingsklimaat voor ondernemers	0,2
5.3.1 Regiodeals Twente en Zuid- en Oost-Drenthe	2,0
7.1.3 Integere overheid en aanpak ondermijning	0,2
<b>Totaal</b>	<b>-3,5</b>

Op de meeste prestaties ramen we budget bij voor de jaarschijf 2026. Het negatieve saldo van € 3,5 miljoen komt voornamelijk door een budgetverlaging in 2026 van € 20,6 miljoen op prestatie 3.5.6 Toekomst voor ons platteland (TVoP). Dat we minder budget inzetten vanuit de betreffende Specifieke Uitkering Regeling provinciale maatregelen landelijk gebied, heeft verschillende oorzaken. We lichten dit toe bij prestatie 3.5.6 Toekomst voor ons platteland (TVoP) in de Monitor.

De middelen uit de Specifieke Uitkering blijven beschikbaar voor realisatie in latere jaren (binnen de looptijd van de Specifieke Uitkering).

Een toelichting op de voortgang van het programma Uitvoering Maatregelpakketten treft u aan in bijlage VII bij deze Monitor.

#### **H – Begrotingswijziging m.b.t. budgetten uit bijdragen van derden (GS-bevoegdheid)**

Er zijn twee begrotingswijzigingen waarbij we bijdragen van derden bijramen. Het gaat om prestatie

1.1.3 Verstedelijkingsstrategieën en Regiostructuur (€ 0,7 miljoen) en prestatie 1.2.2 Samen werken aan klimaatadaptie en waterbeheer (€ 0,4 miljoen).

Deze wijzigingen zijn per saldo budgettair neutraal; we ramen zowel de baten (de bijdrage van derden) als de lasten (het budget wat hierdoor ontstaat) bij.

### **Verwerking personele mutaties voorjaarsronde (budgetneutraal)**

In het voorjaar en najaar actualiseren we de personeelsbegroting. Hiertoe worden alle gewenste mutaties van de formatie geïnventariseerd en budgettair verwerkt. In de situaties waarin de dekking voor deze mutaties afkomstig is uit bestaande programmabudgetten, vindt bij de Monitor besluitvorming plaats over de overheveling hiervan. Bij deze Monitor verwerken wij de effecten van de voorjaarsronde personeel. We hebben besloten om de structurele personeelsbudgetten bij te ramen met € 0,6 miljoen en de betreffende programmabudgetten met dezelfde bedragen af te ramen.

### **3. Actualisatie voorziening Beheer en Onderhoud provinciale infrastructuur**

Het meerjarig uitvoeringsprogramma onderhoud provinciale infrastructuur is geactualiseerd (betreft prestatie 4.7.2 Groot onderhoud provinciale infrastructuur). Wij hebben besloten om het kasritme van de bestedingen van de voorziening Beheer en Onderhoud provinciale infrastructuur voor 2026 hierop aan te passen. Voor 2026 betekent dit een verlaging van de bestedingen uit de voorziening met € 14,0 miljoen, en voor de jaren 2027 t/m 2030 een verhoging van respectievelijk € 8,4 miljoen, € 7,4 miljoen, € 8,3 miljoen en € 31,8 miljoen.

Het meerjarige beeld van deze voorziening vindt u in bijlage V Overzicht reserves, voorzieningen en doeluitkeringen.

### **4. Rapportage monitoring maatregelpakketten landelijk gebied**

In lijn met de toezegging zoals verwoord in de [brief van 23 april 2024](#), rapporteren wij tweemaal per jaar over de stand van zaken, aansluitend bij het ritme van de P&C-cyclus.

U vindt de rapportage in bijlage VII. Deze bijlage is direct gerelateerd aan prestatie 3.5.6 Toekomst voor ons platteland (TVoP).

### **5. Overige opmerkingen**

Conform de in het verleden gemaakte afspraak is ter informatie nog een overzicht Reserves, voorzieningen en doeluitkeringen (bijlage V) en een overzicht onderhandse grondverköpen (bijlage VI) bijgevoegd.

## *Conclusie*

De Monitor 2026-I laat zien dat de uitvoering van de Begroting 2026 grotendeels volgens plan verloopt. Waar sprake is van afwijkingen, worden deze toegelicht. De voorgestelde begrotingswijzigingen leiden voor 2026 tot een positief saldo van € 0,8 miljoen, dat wordt toegevoegd aan de vrij ruimte in de Algemene Reserve.

## *Voorstel*

Gelet op het voorgaande stellen wij u voor het besluit te nemen zoals in bijlage I is verwoord.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,



voorzitter, A.P. Heidema



secretaris, N. Versteeg